

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain muuttamisesta, kunnallisen virkaehtosopimuslain 26 §:n kumoamisesta sekä valtion virkamieslain 35 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kunnallisesta viranhaltijasta annettua lakia, kunnallista virkaehtosopimuslakia ja valtion virkamieslakia. Kunnallisen viranhaltijan ja valtion virkamiehen eroamisikää ehdotetaan nostettavaksi asteittain vastaavasti kuin työeläkelainsäädännössä ehdotetaan nostettavasti ikää, johon asti eläkettä karttuu. Kunnallisen virkaehtosopimuksen ulkopuolella olevan viranhaltijan valitusmahdollisuutta laajennettaisiin.

Esityksessä ehdotetaan myös lisättäväksi kunnallisesta viranhaltijasta annettuun lakiin säännös, jonka perusteella kunnalliseen virkasuhteeseen perustuvan saatavan viivästyessä sovelletaan korkolain viivästyskorkoa koskevia säännöksiä.

Lait on tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2016.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT	3
1 NYKYTILA JA SEN ARVIOINTI	3
1.1 Eroamisikä	3
1.2 Muutoksenhaku	3
1.3 Korvausvaatimusten käsittelyjärjestys	5
1.4 Viivästyskorko	5
2 EHDOTETUT MUUTOKSET	6
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	6
3.1 Taloudelliset vaikutukset	6
3.2 Vaikutukset henkilöstöön ja viranomaisen toimintaan	6
4 ASIAN VALMISTELU	7
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	7
1 LAKIESITYSTEN PERUSTELUT	7
1.1 Laki kunnallisesta viranhaltijasta	7
1.2 Laki kunnallisen virkaehtosopimuslain 26 §:n kumoamisesta	10
1.3 Valtion virkamieslaki	10
2 VOIMAANTULO	11
3 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS	11
LAKIEHDOTUKSET	12
Laki kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain muuttamisesta	12
Laki kunnallisen virkaehtosopimuslain 26 §:n kumoamisesta	13
Laki valtion virkamieslain 35 §:n muuttamisesta	13
LIITE	15
RINNAKKAISTEKSTIT	15
Laki kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain muuttamisesta	15
Laki valtion virkamieslain 35 §:n muuttamisesta	17

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila ja sen arviointi

1.1 Eroamisikä

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 34 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan virkasuhde päättyy ilman irtisanomista ja irtisanomisaikaa sen kalenterikuukauden päättyessä, jonka aikana viranhaltija täyttää 68 vuotta, jollei viranhaltijan kanssa sovita virkasuhteen määraaikaisesta jatkamisesta. Eroamisiän asettaminen 68 vuoteen perustuu kunnallisessa eläkelaisissa (549/2003) säädettyyn joustavaan 63—68 vuoden eläkeikään. Eläkeikää sekä ikää, johon asti eläkettä karttuu, ehdotetaan nostettavaksi asteittain vuoden 2017 alusta voimaan tulevilla työeläkelakien muutoksilla. Vastaavasti on tarpeen tarkistaa myös eroamisikää koskevia säännöksiä.

Valton virkamieslain (750/1994) 35 §:n 1 momentin mukaan virkamiesten yleinen eroamisikä on 68 vuotta. Saman pykälän 2 momentin mukaan virkamiehen virkasuhde päättyy ilman irtisanomista tai muuta virkasuhteen päättymistä tarkoittavaa toimenpidettä sen kuukauden päättyessä, jonka aikana virkamies saavuttaa eroamisiän.

1.2 Muutoksenhaku

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 50 §:n mukaan työnantajan päätökseen haetaan muutosta siten kuin kuntalaissa (410/2015) oikaisuvaatimuksesta ja kunnallisvalituksesta säädetään. Palvelussuhteen ehdoista sovitaan virkaehtosopimuksin. Virkaehtosopimuksen pätevyyttä ja sisältöä koskeva riita-asia ratkaistaan työtuomioistuimesta annetun lain (646/1974) 1 §:n mukaan työtuomioistuimessa.

Kunnallisen virkaehtosopimuslain (669/1970) 26 §:n mukaan viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta viranomaisen päätökseen 2 §:ssä tarkoitetussa asiassa taikka saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana käsiteltäväksi, jos hänellä tai viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa.

Kunnallisen virkaehtosopimuslain 2 §:n mukaan viranhaltijan palvelussuhteista on voimassa, mitä virkaehtosopimuksilla määrätään. Viranhaltijalla on kuitenkin vähintään ne edut, joita huonommista ehdoista ei muun lain mukaan hänen osaltaan voida sopia. Kunnallisen virkaehtosopimuslain 26 §:n säännöksen tarkoituksena on sulkea pois mahdollisuus valituksin tai oikaisuvaatimuksin hakea muutosta kunnallisen virkaehtosopimuslain 2 §:n mukaisessa sopimuksenvaraisessa asiassa, jos virkamiehellä tai viranhaltijayhdistyksellä olisi oikeus panna asiaa koskeva kanne vireille työtuomioistuimessa.

Kunnallisen virkaehtosopimuksen ulkopuolella oleva viranhaltija ei voi tehdä oikaisuvaatimusta tai hakea muutosta virkaehtosopimuksella sovittuihin palvelussuhteen ehtoihin, jos viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Virkaehtosopimuksen ulkopuolella olevalla viranhaltijalla tarkoitetaan järjestäytymätöntä viranhaltijaa tai toiseen liittoon, joka ei ole virkaehtosopimukseen sidottu, järjestäytynyttä viranhaltijaa ja johon virkaehtosopimusta sovelletaan kunnallisen virkaehtosopimuslain 5 §:n 5 momentin nojalla.

Virkaehtosopimukseen osallinen viranhaltijayhdistys ajaa kannetta työtuomioistuimessa omista nimissään niidenkin viranhaltijoiden osalta, jotka eivät ole virkaehtosopimukseen sidottuja, mutta joiden kanssa tekemässään virkaehtosopimuksessa työnantaja on velvollinen kunnallisen virkaehtosopimuslain 5 §:n 5 momentin nojalla noudattamaan virkaehtosopimuksen määräyk-

siä. Viranhaltijayhdistyksellä on aina mahdollisuus panna asia vireille työtuomioistuimessa, mutta virkaehtosopimuksen ulkopuolella olevalla viranhaltijalla ei ole oikeutta vaatia virkaehtosopimukseen osallisena sidottua yhdistystä nostamaan kannetta puolestaan työtuomioistuimessa. Virkaehtosopimuksen ulkopuolella olevalla viranhaltijalla ei ole myöskään toissijaista kanneoikeutta, joten hän ei voi itse ajaa kannetta työtuomioistuimessa.

Perustuslain (731/1999) 21 §:ssä edellytetään, että jokaisella on oikeus saada asiansa käsiteltyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Säädöstasolla kunnallisen virkaehtosopimuksen ulkopuolella olevan viranhaltijan kannalta oikeusturvaa ei voida pitää perustuslain 21 §:n mukaisena. Kunnallisen virkaehtosopimuslain 26 §:n valituskielto muodostaa kunnallisen virkaehtosopimuksen ulkopuolella olevalle viranhaltijalle esteen saattaa päätös kaikissa tilanteissa riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi.

Korkein hallinto-oikeus on tulkinnut kunnallisen virkaehtosopimuslain 26 §:ää tuomiossaan KHO:1999:80 ja todennut, että työtuomioistuimesta annetun lain 13 §:n 1 momentissa on tyhjentävästi rajattu kanteennostamisvalta virkaehtosopimuksen osallisiin ja tietyin edellytyksin, sopimuksiin sidottuihin. Kunnallisen virkaehtosopimuslain 26 §:n viranhaltijaan kohdistuva muutoksenhakukielto koskee niitä tilanteita, joissa hänellä tai viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Viranhaltijayhdistyksellä on aina tämä mahdollisuus, mutta järjestäytymättömällä tai neuvotteluoikeuden omaavaan viranhaltijayhdistykseen kuulumattomalla viranhaltijalla ei ole mahdollisuutta velvoittaa virkaehtosopimukseen osallisena sidottua yhdistystä nostamaan kannetta puolestaan. Viimeksi mainitun lain kohdan perustelujen mukaan (HE 13/1970 vp .s. 10) ei ollut asianmukaista, että samassa asiassa olisi käytettävissä kaksi erilaista oikaisukeinoa. Säännöksellä oli tarkoitus sulkea pois mahdollisuus valittaa kunnallisen virkaehtosopimuslain 2 §:n mukaan sopimuksenvaraisessa asiassa annettua päätöksestä, jos viranhaltijayhdistyksellä tai viranhaltijalla olisi oikeus panna asiaa koskeva kanne vireille työtuomioistuimessa.

Korkein hallinto-oikeus katsoi, että kunnallisen virkaehtosopimuslain 26 § ei estä viranhaltijaa hallintolainkäytön järjestyksessä vaatimasta palvelussuhteesta johtuvaa taloudellista etua sellaisen kuin se on hänelle suoritettava, vaikka vaatimuksen ratkaiseminen edellyttää virkaehtosopimuksen tulkintaa, jos viranhaltija ei työtuomioistuimesta annetun lain 13 §:n vuoksi voi saattaa asiaa työtuomioistuimen ratkaistavaksi. Tällöin viranhaltijalla, tuolloin voimassa olleen hallitusmuodon 16 §:n 1 momenttia nykyisin vastaavan perustuslain 21 §:n 1 momentti huomioon ottaen, tulee olla oikeus saada asiansa käsiteltyä viime kädessä hallintotuomioistuimessa.

Oikeuskäytännön perusteella työtuomioistuimen ja hallintotuomioistuimen toimivallan raja on selkeytynyt. Virkaehtosopimuksen ulkopuolella olevan viranhaltijan oikeus saada asiansa tuomioistuimen käsiteltäväksi on kuitenkin mainitun oikeuskäytännön varassa. Asiaa ei voida pitää lainsäädännön tasolla selkeänä. Kunnallinen virkaehtosopimuslaki sisältää käytännössä virkaehtosopimuksen ulkopuolella olevan kunnallisen viranhaltijan osalta valituskiellon.

Apulaisoikeuskansleri on katsonut 17.8.2012 antamassaan päätöksessä (Dnro OKV/14/50/2010), että järjestäytymättömän viranhaltijan lakisääteiset oikeussuojakeinot eivät ole tältä osin sellaiset, että heidän perustuslain 21 §:n mukainen oikeusturvansa toteutuisi riittävästi tai yhdenvertaisesti. Apulaisoikeuskansleri oli jo tätä ennen vuonna 2010 antanut päätöksen kahteen kanteluun, jotka koskivat kunnallista virka- ja työehtosopimusta ja yhdenvertaisuutta. Apulaisoikeuskansleri saattoi tällöin päätöksen myös valtiovarainministeriön ja työ-

ja elinkeinoministeriön harkittavaksi, oliko esillä olevassa asiassa ilmenneiden seikkojen valossa kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen ulkopuolella olevien viranhaltijoiden ja työntekijöiden perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien katsottava toteutuneen riittävässä määrin tilanteessa, jossa sopimuksen ulkopuolella olevilla on rajoitettu mahdollisuus saattaa kysymys sopimuksen syrjivyydestä työtuomioistuimeen.

1.3 Korvausvaatimusten käsittelyjärjestys

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 57 §:ssä säädetään korvausvaatimusten käsittelyjärjestyksestä. Hallintoriita-asioina hallinto-oikeudessa käsitellään 3 §:n 3 momentin mukainen vaatimus korvauksen maksamisesta ilman lainmukaista perustetta määrääjäksi nimitetylle viranhaltijalle, 32 §:n 2 ja 3 momentin mukainen vaatimus lomautusaikana irtisanotun viranhaltijan irtisanomisajan korvaukseen sekä 46 §:n 2 momentin mukainen vaatimus takaisinottovelvollisuuden rikkomisesta säädettyyn korvaukseen.

1.4 Viivästyskorko

Rahavelalle maksettavasta korosta säädetään korkolaissa (633/1982). Laissa säädetään velalle ennen sen eräpäivää maksettavasta korosta sekä erääntyneen suorituksen viivästymisen johdosta maksettavasta viivästyskorosta. Korkolain keskeinen sisältö on määrätä viivästyskoron suuruudesta ja viivästyskoron alkamisajankohdasta. Korkolaissa säädetään esimerkiksi viivästyskorosta velalle, jonka eräpäivä on ennalta määrätty, viivästyskorosta, jonka eräpäivää ei ole ennalta määrätty sekä viivästyskorosta korvausvelalle.

Korkolain 4 §:n 1 momentin mukaan velan maksun viivästyessä velallisen on maksettava viivästyneelle määrälle vuotuista viivästyskorkoa, joka on seitsemän prosenttiyksikköä korkeampi kuin kulloinkin voimassa oleva 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko. Korkolain 12 §:n mukaan viitekorko perustuu Euroopan keskuspankin ohjauskorkoon ja sen määrä voi vaihdella vuosittain.

Korkolaki on yleislaki, jota sovelletaan, jollei muualla toisin säädetä tai jollei muuta johdu velallisen sitoumuksesta taikka kauppatastavasta. Korkolakia ei kuitenkaan sen 1 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan sovelleta julkisoikeudellisesta perusteesta johtuvaan velkasuhteeseen, ellei muussa laissa toisin säädetä.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 2 §:n mukaan virkasuhteella tarkoitetaan julkisoikeudellista palvelussuhdetta, jossa kunta on työnantajana ja viranhaltija työn suorittajana. Kunnallisissa virka- ja työehtosopimuksissa on sovittu milloin viranhaltijan oikeus palkkaukseen alkaa. Virkaehtosopimuksissa on sovittu myös palkkauksen maksamisen ajankohdasta. Viranhaltijan palkkaus maksetaan kultakin kalenterikuukaudelta sen 16 päivänä, ellei toisin sovita tai määrätä. Määräaikaiselle viranhaltijalle voidaan kuitenkin palkkaus maksaa kultakin kalenterikuukaudelta viimeistään sen viimeisenä arkipäivänä, ei kuitenkaan lauantaina. Kunnallisissa virka- ja työehtosopimuksissa on myös sovittu määrättyihin laskentakausiin si-dottujen palkkioiden, lisien ja korvausten maksamisajankohdista. Kunnallisissa työ- ja virkaehtosopimuksissa on sovittu myös eräistä kustannusten korvauksista, joille ei ole määritelyt tarkempaa maksuajankohtaa ja joiden maksaminen edellyttää viranhaltijalta saatavaa selvitystä. Näissä tapauksissa maksua ei voida suorittaa ennen kuin viranhaltija on toimittanut vaadittavan selvityksen.

Virkasuhteen julkisoikeudellisesta luonteesta johtuen korkolain viivästyskorkoa koskevia säännöksiä ei sovelleta virkasuhteeseen perustuvan saatavan viivästyessä. Viivästyskorkoa

koskevia säännöksiä ei siten sovelleta myöskään silloin, kun työnantaja perii viranhaltijalta takaisin palkkaa tai muuta taloudellista etuutta.

Työsopimuslain (55/2011) mukaan velvollisuus maksaa viivästyskorkoa kunnan työsopimus-suhteisen henkilöstön palkkasaatavalle määräytyy korkolain mukaisesti. Eroa velvollisuudessa maksaa viivästyskorkoa palvelussuhteen lajista riippuen voidaan pitää epäkohtana, eikä virkasuhteesta sen julkisoikeudellisesta luonteesta huolimatta ole johdettavissa syitä, joilla voitaisiin perustella viranhaltijoiden ja työsopimussuhteisen henkilöstön erilaista kohtelua viivästyskoron maksuvelvollisuuden suhteen.

2 Ehdotetut muutokset

Ehdotuksen mukaan kunnallisen viranhaltijan ja valtion virkamiehen eroamisikää ehdotetaan nostettavaksi asteittain 70 vuoden ikään vastaavasti kuin julkisten alojen eläkelaisissa ehdotetaan nostettavaksi eläkkeen karttumisen yläikärajaa. Ehdotettavaa muutosta vastaava muutos ehdotetaan työsopimuslakiin työeläkejärjestelmää koskevan lainsäädännön muuttamiseksi annetussa hallituksen esityksessä (HE 16/2015).

Virkaehtosopimuksen ulkopuolella oleville viranhaltijoille avattaisiin nyt säädösten oikaisuvaatimus- ja valitustie. Työtuomioistuimessa tällainen viranhaltija ei voisi nostaa kannetta. Tämä vastaa työsuhteessa olevia työntekijöitä koskevaa sääntelyä. Työehtosopimuksen ulkopuolella olevalla työsopimussuhteisella työntekijällä ei ole toissijaista kanneoikeutta työtuomioistuimessa, joten myöskään hän ei voi itse ajaa kannetta työtuomioistuimessa. Työehtosopimuksen ulkopuolella olevan työsopimussuhteisen työntekijän oikeudesta ajaa kannetta työtuomioistuimessa ei ole myöskään erityistä säännöstä, mutta työehtosopimuslaissa (436/1946) ei ole myöskään asiaan liittyvää valituskieltoa. Yleisten tuomioistuinten toimivalta on yleinen ja asia ratkaistaan työehtosopimuksen ulkopuolella olevan työntekijän kanteesta yleisessä alioikeudessa. Nyt ehdotettavaa muutosta vastaava muutos valtion virkasuhteessa olevan henkilöstön osalta on toteutettu valtion virkamieslakiin lailla 283/2015.

Ehdotuksen mukaan korkolain viivästyskorkoa koskevia säännöksiä sovellettaisiin kunnan virkasuhteeseen perustuvaan saatavaan esimerkiksi palkan tai muun palvelussuhteesta johtuvan edun suorituksen viivästyessä. Säännöksiä sovellettaisiin myös silloin, kun työnantaja perii viranhaltijalta takaisin liikaa maksettua palkkaa tai muuta perusteetonta taloudellista etua. Ehdotettu muutos vastaisi valtion virkamieslakiin lailla 270/2014 tehtyä muutosta.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Pääsääntöisesti maksuviivästyksiä ei tapahdu. On kuitenkin tilanteita, jolloin niitä voi syntyä esimerkiksi uuden palkanmaksujärjestelmän käyttöönottovaiheessa. Muutoksenhaun osalta voidaan arvioida, että esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia, sillä kyseessä ei ole varsinaisesti uusi muutoksenhakumahdollisuus, vaan olemassa olevan, oikeuskäytännön varassa olevan, soveltamiskäytännön kirjaamisesta lakiin.

3.2 Vaikutukset henkilöstöön ja viranomaisen toimintaan

Esitys parantaisi viranhaltijoiden oikeudellista asemaa sekä edistäisi viranhaltijoiden ja kunnan työsopimussuhteessa olevien yhdenvertaista kohtelua. Palvelussuhteen lajilla ei olisi enää

merkitystä sen suhteen, olisiko henkilöllä palvelussuhteesta johtuvan suorituksen viivästyessä oikeus viivästyskorkoon tai velvollisuus suorittaa viivästyskorkoa.

Ehdotettu muutos järjestäytymättömän viranhaltijan muutoksenhakuoikeudesta saattaa virkaehtosopimuksen piiriin kuuluvan ja sen ulkopuolella olevan viranhaltijan yhdenvertaiseen asemaan niin, että molemmat voivat saattaa itseään koskevan päätöksen perustuslain 21 §:n edellyttämällä tavalla tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Esityksen ei arvioida lisäävän merkittävästi viranomaisen tehtäviä, sillä lähtökohtaisesti palkat ja muut maksut maksetaan ajallaan. Näin ollen viivästyskorkoa koskevat säännökset tulevat sovellettavaksi harvoin. Viivästyskorkoa koskevia säännöksiä sovelletaan kuntien työsuhteeseen henkilöstöön, joten muutoksella ei luoda viranomaiselle uusia tehtäviä.

Muutoksenhakua koskevan säännöksen ei arvioida lisäävän viranomaisen tehtäviä, sillä nyt lakiin ehdotettavaa muutoksenhakumenettelyä sovelletaan jo kunnissa oikeuskäytännön perusteella.

Eroamisiän noston vaikutuksia on vaikea arvioida etukäteen. Kevalta saadun tilaston mukaan suoraan kunnallisesta palvelussuhteesta jäi eläkkeelle 68 vuoden iässä 2,3 prosenttia vuonna 2013 ja 2,7 prosenttia vuonna 2014. Valtion palveluksesta jäi suoraan eläkkeelle 68 vuoden ikäisenä 8,7 prosenttia vuonna 2013 ja 13,1 prosenttia vuonna 2014. Valtion palveluksesta suoraan eläkkeelle jääneiden tilasto ei ole kuitenkaan suoraan vertailukelpoinen, sillä tilasto sisältää myös ne henkilöt, jotka ovat jääneet eläkkeelle luottamustoimesta 68 vuoden iässä. On vaikea arvioida, moniko nyt 68-vuotiaana eläkkeelle jäävistä jatkaisi 70 vuoden ikään.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Esityksestä on neuvoteltu kunnallisen työmarkkinalaitoksen sekä kunnallisten pääsopijajärjestöjen JUKO ry:n, KoHO ry:n ja Kunta-alan unionin sekä valtion henkilöstöä edustavien pääsopijajärjestöjen JUKO ry:n, Pardia ry:n ja JHL ry:n kanssa. Esityksestä on pyydetty ja saatu lausunnot JUKO ry:ltä, KoHO ry:ltä, Kunta-alan unionilta, kunnalliselta työmarkkinalaitokselta, oikeusministeriöltä, työtuomioistuimelta, korkeimmalta hallinto-oikeudelta, Kevalta ja Suomen Kuntaliitolta.

Kaikki lausunnonantajat kannattivat esitystä. Esitykseen ehdotetut muutokset ovat lähinnä täsmennysehdotuksia yksityiskohtiin. Muutosehdotukset on otettu huomioon ja esitystä on täsmennetty lausuntojen perusteella.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiesitysten perustelut

1.1 Laki kunnallisesta viranhaltijasta

34 §. *Virkasuhteen päättyminen ilman irtisanomista.* Pykälässä säädetään niistä tilanteista, joissa kunnallisen viranhaltijan virkasuhde päättyy ilman irtisanomista ja irtisanomisaikaa. Pykälän 6 kohdassa säädetään virkasuhteen päättymisestä viranhaltijan täyttäessä 68 vuotta, jollei viranhaltijan kanssa sovita virkasuhteen määräaikaisesta jatkamisesta. Virkasuhteen päättyminen 68 vuoden iän täyttymiseen perustuu voimassa olevan kunnallisen eläkelain mukaiseen ylimpään vanhuuseläkeikään, joka on 68 vuotta. Työeläkejärjestelmää koskevan lain-säädännön muuttamiseksi annetussa hallituksen esityksessä (HE 16/2015) julkisten alojen elä-

kelaiksi alinta vanhuuseläkeikää ehdotetaan nostettavaksi asteittain 63 vuodesta 65 vuoteen. Vastaavasti julkisten alojen eläkelain mukaisen eläkkeen karttumisen yläikärajaa ehdotetaan nostettavaksi asteittain 70 vuoden iän täyttämiseen asti siten, että eläkettä karttuisi vuonna 1957 ja sitä ennen syntyneillä 68 vuoden täyttämiseen asti, vuosina 1958—1961 syntyneillä 69 vuoden täyttämiseen ja 1962 ja sen jälkeen syntyneillä 70 vuoden täyttämiseen asti. Kunnallisen viranhaltijan eroamisikää ehdotetaan nostettavaksi asteittain vastaavasti kuin julkisten alojen eläkelaisissa ehdotetaan nostettavaksi eläkkeen karttumista asteittain 70 vuoden ikään.

50 §. Muutoksenhaku. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi toinen momentti, johon siirrettäisiin kunnallisen virkaehtosopimuslain 26 §:n kielto tehdä oikaisuvaatimus tai hakea päätökseen muutosta kunnallisvalituksin, jos viranhaltijalla tai viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Esityksen kielto koskisi sellaisia viranhaltijoita, jotka ovat järjestäytyneet yhdistykseen, joka voi panna asian vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistykseen. Viranhaltija, joka ei ole edellä todetulla tavalla järjestäytynyt voisi puolestaan tehdä palvelussuhteesta johtuvien etuuksien osalta oikaisuvaatimuksen tai kunnallisvalituksen. Tämä koskee sekä voimassaolevaan virkaehtosopimukseen että virkaehtosopimuslain 7 §:ssä tarkoitettuun virkasuhteen ehtojen jälkivaikutukseen perustuvia asioita. Säännöksessä tarkoitettut asiat liittyvät usein virkaehtosopimusten tulkintaan. Näissä tapauksissa on perusteltua, että hallintotuomioistuin pyytää ennen asian ratkaisemista lausunnon työtuomioistuimelta.

56 a §. Viivästyskorko. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 56 a §. Pykälän 1 momentissa säädetäisiin, että virkasuhteeseen perustuvan saatavan suorituksen viivästyessä sovellettaisiin mitä korkolaissa säädetään viivästyskorosta. Virkasuhteeseen perustuvalla saatavalla tarkoitetaan palkkaa ja muita palvelussuhteesta johtuvia taloudellisia etuuksia, esimerkiksi palkkioita, lisä ja korvauksia, joihin viranhaltijalla on palvelussuhteensa perusteella oikeus joko lain tai virkaehtosopimuksen nojalla. Sillä, onko palvelussuhde voimassa, ei olisi merkitystä. Korkolakia sovellettaisiin myös sellaisiin saataviin, joiden maksamisvelvollisuus liittyy palvelussuhteen päättymiseen.

Virkasuhteeseen perustuvasta saatavasta on kyse myös silloin, kun työnantaja perii viranhaltijalta takaisin aiheettomasti maksettua palkkaa tai muuta palvelussuhteesta johtuvaa taloudellista etuutta. Esimerkiksi silloin, kun viranhaltijalle on myönnetty työkyvyttömyyseläke tai kuntoutustuki, lakkaa viranhaltijan oikeus sairausajan palkkaan. Jos viranhaltijalla on edellä mainitusta huolimatta maksettu palkkaa esimerkiksi sen johdosta, että eläkelaitos tekee takautuvan eläkepäätöksen, on palkka maksettu aiheettomasti ja se on siten perusteetonta etua, joka peritään takaisin kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 56 §:n perusteella. Jos eläkelaitos maksaa takautuvalta ajalta eläkkeen työnantajalle, työnantaja perii takaisin sen osan sairausajan palkasta, joka ylittää työnantajalle maksetun eläkkeen.

Työnantajalla olisi mahdollisuus liittää viivästysseuraamus takaisinperintää koskevaan maksuvaatimukseensa. Viivästyskorkoa olisi tällaisissa tilanteissa mahdollista sovitella korkolain 11 §:n perusteella.

Korkolaki voisi tulla sovellettavaksi esimerkiksi tilanteissa, joissa säännönmukainen palkanmaksu on jonkin syyn vuoksi viivästynyt. Tällöin viivästyskoron määräytymiseen sovellettaisiin korkolain 5 §:n säännöstä viivästyskorosta velalle, jonka eräpäivä on määrätty. Sellaisten korvausten osalta, joille ei ole määritetty tarkempaa maksuajankohtaa ja joiden maksaminen edellyttää viranhaltijalta saatavaa selvitystä (esimerkiksi matkakustannusten korvaus), viivästyskorko määräytyisi korkolain 6 §:n mukaan, jossa säädetään viivästyskorosta velalle, jonka eräpäivää ei ole määrätty. Tällöin viivästyskorkoa olisi maksettava siitä lähtien, kun 30 päivää on kulunut siitä päivästä, jona velkoja, eli viranhaltija, lähetti velalliselle laskun tai muutoin

vaati määrätyn rahamäärän suorittamista. Jos kyseessä on vahingonkorvaus- tai vastaavanlainen velka, jonka määrän ja perusteen toteaminen edellyttää erityistä selvitystä, sovellettavaksi tulisi korkolain 7 §. Säännöksen mukaan viivästyskorkoa on maksettava siitä lähtien, kun 30 päivää on kulunut päivästä, jona velkoja esitti vaatimuksensa sekä sellaisen korvauksen perustetta ja määrää koskevan selvityksen, jota häneltä kohtuudella voidaan vaatia ottaen huomioon myös velallisen mahdollisuudet hankkia selvitys.

Korkolain 9 § sisältää puolestaan säännöksen eräänlaisesta oikeudenkäyntikorosta. Kyseisen pykälän mukaan viivästyskorkoa on 6 ja 7 §:n säännösten estämättä maksettava viimeistään siitä päivästä, jona velan maksua koskeva haaste annettiin tiedoksi, tai, jos vaatimus esitetään oikeudenkäynnin aikana, sen esittämisestä lukien. Korkolain 9 §:n soveltaminen merkitsee näin ollen, että viivästyskorko lasketaan aikaisemmasta ajankohdasta kuin siitä, joka seuraisi 6 ja 7 §:stä. Korkolain 9 § ei koske korkolain 5 §:ssä tarkoitettuja tapauksia. Jos siis eräpäivä on määrätty ja velka erääntyy vasta haasteen tiedoksiantopäivän jälkeen, viivästyskorko lasketaan eräpäivästä.

Tuomioistuimissa virkasuhteeseen perustuvat riita-asiat kuuluvat hallintotuomioistuimen toimivaltaan ja asiat käsitellään hallinto-oikeuksissa kunnallisvalitus- tai hallintoriita-asioina hallintolainkäyttölain (586/1996) mukaisessa järjestyksessä. Hallintotuomioistuimessa asia ei tule vireille haastehakemuksella eikä menettelyssä anneta haastetta tiedoksi, joten korkolain 9 § ei sovellu hallintolainkäyttöasioihin. Tämän vuoksi on tarpeellista, että kunnallisesta viranhaltijasta annettuun lakiin lisätään korkolain 9 §:ää vastaava säännös, joka soveltuisi hallintotuomioistuimessa käsiteltäviin asioihin.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että hallintolainkäyttöasiassa on korkolain 6 ja 7 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa maksettava viivästyskorkoa viimeistään siitä päivästä, jona velallisen katsotaan saaneen tiedon velan maksua koskevan valituksen tai hakemuksen vireilletulosta, tai jos vaatimus esitetään oikeudenkäynnin aikana, sen esittämisestä lukien.

Hallintolainkäyttöasiassa asianosainen saa vireillä olevasta asiasta tiedon siinä vaiheessa, kun hänelle varataan hallintolainkäyttölain 34 §:n mukaisesti tilaisuus antaa selityksensä muiden tekemistä vaatimuksista ja sellaisista selvityksistä, jotka voivat vaikuttaa asian ratkaisuun. Esimerkiksi työnantajan periessä viranhaltijalta liikaa maksettua palkkaa takaisin kyseessä on hallintoriita-asia, jonka vireilläolosta viranhaltija saa tiedon viimeistään silloin kun häntä kuullaan hallintolainkäyttölain 34 §:n mukaisesti asianosaisena. Tällöin viivästyskorkoa voitaisiin periä viimeistään kuulemisen ajankohdasta.

Palkan takaisin perimisestä säädetään kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 56 §:ssä ja siitä päätetään yleensä hallintopäätöksellä. Tällöin viivästyskorkoon tulisi sovellettavaksi korkolain 6 §. Viivästyskorkoa olisi maksettava siitä lähtien, kun 30 päivää on kulunut siitä päivästä, jona velkoja lähetti velalliselle laskun tai muutoin vaati määrätyn rahamäärän suorittamista.

Esimerkiksi tapauksessa, jossa viranhaltija vaatii lain 3 §:n 3 momentin mukaista määräaikaisten nimityksen perusteisiin liittyvää korvausta viivästyskorkoineen lain 57 §:n perusteella, korko määräytyy lähtökohtaisesti korkolain 7 §:n perusteella, joka koskee viivästyskorkoa korvausvelalle. Korkolain 7 §:n mukaan viivästyskorkoa on maksettava siitä lähtien kun 30 päivää on kulunut päivästä jona velkoja esitti vaatimuksensa tai sellaisen korvauksen perustetta ja määrää koskevan selvityksen, jota häneltä kohtuudella voidaan vaatia ottaen huomioon myös velallisen mahdollisuudet hankkia selvitys.

Jos korvauksen perustetta ja määrää koskevaa selvitystä ei olisi katsottu esitetyn ennen hallintolainkäyttöasian vireilletulemistä, ei korkolain 7 §:ää sovellettaisi, vaan viivästyskorkoa olisi

maksettava viimeistään siitä päivästä, jona velallisen, eli työnantajan, katsotaan saaneen tiedon kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaista korvausta koskevan hallintoriitahakemuksen vireilletulosta.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin viivästyskoron määräytymisestä tilanteessa, jossa viranhaltijan irtisanominen tai virkasuhteen purkaminen on lainvoimaisen päätöksen mukaan tapahtunut ilman laissa säädettyä perustetta. Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 44 §:n 1 momentin mukaan virkasuhde jatkuu tällaisessa tapauksessa katkeamatta, eli viranhaltijalla on oikeus palata takaisin työhön. Tällainen palvelussuhteen jatkuvuusperiaatteen toteutuminen kuuluu vain virkasuhteeseen. Virkasuhteen päättämistilanteessa virkamies voi vaatia irtisanomis- tai purkamispäätöksen kumoamista. Sen sijaan työsopimuksen lain vastaisesta irtisanomisesta tai purkamisesta voidaan vaatia ja tuomita vain korvaus eikä työsuhte tuomiosta huolimatta palaudu. Koska jatkuvuusperiaate on ominainen vain virkasuhteelle, on perusteltua säätää erikseen mistä ajankohdasta viivästyskoron maksuvelvollisuus alkaa niissä tapauksissa, joissa virkasuhde on lainvoimaisen päätöksen mukaan päätetty lain vastaisesti.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 45 §:n 1 momentin mukaan viranhaltijalle maksetaan virkasuhteen lainvastaisen päättämisen johdosta saamatta jäänyt säännöllisen työajan ansio vähennettynä samalta ajalta muissa palvelussuhteissa, ammatinharjoittajana tai yrittäjänä ansaitulla vastaavalla ansiolla, jota viranhaltija ei olisi saanut virkaa hoitaessaan. Samoin otetaan vähennyksenä huomioon viranhaltijalle maksettu työttömyysturvalaissa (1290/2002) tarkoitettu ansiopäiväraha, peruspäiväraha ja työmarkkinatuki sekä vastaavalta ajalta maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukainen sairauspäiväraha ja äitiysraha.

Säännöllisen työajan ansio virkasuhteen laittoman päättämisen kestoajalta maksetaan viranhaltijalle viipymättä sen jälkeen, kun virkasuhteen päättämistä koskeva asia on lainvoimaisesti ratkaistu ja kun työnantaja on saanut viranhaltijalta luotettavan selvityksen saamistaan edellä mainituista muista ansiotuloista ja sairausvakuutuslain mukaisista päivärahaetuksista.

Viranhaltijalle virkasuhteen laittoman päättämisen kestoajalta maksettavan säännöllisen työajan ansio ei ole vakio, vaan työnantaja saa tietää sen täsmällisen määrän vasta sitten, kun viranhaltija on toimittanut selvityksen saamistaan muista ansiotuloista ja sairausvakuutuslain mukaisista päivärahaetuksista. Tämän vuoksi on perusteltua, että viivästyskoron maksuvelvollisuus säädetään alkamaan tietyn ajan kuluttua siitä ajankohdasta, kun viranhaltija on toimittanut työnantajalle edellä mainitun selvityksen. Lain 45 §:n 1 momentissa tarkoitettua tapauksessa viivästyskorkoa olisi maksettava siitä lähtien, kun 30 päivää on kulunut päivästä, jona viranhaltija esitti työnantajalle 45 §:n 2 momentissa tarkoitetun selvityksen. Ehdotettu 30 päivän maksuaika vastaa korkolain 6 ja 7 §:ssä säädettyä aikaa.

1.2 Laki kunnallisen virkaehtosopimuslain 26 §:n kumoamisesta

26 §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, sillä pykälän säännökset ehdotetaan siirrettäväksi kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain muutoksenhakua koskevaan 50 §:ään.

1.3 Valtion virkamieslaki

35 §. Pykälässä säädetään niistä tilanteista, joissa valtion virkamiehen virkasuhde päättyy ilman irtisanomista ja irtisanomisaikaa. Pykälän 1 momentissa säädetään virkamiehen 68 vuoden eroamisiasta. Pykälän 3 momentissa säädetään virkasuhteen päättymisestä ilman irtisanomista tai muuta virkasuhteen päättymistä tarkoittavaa toimenpidettä sen kuukauden päättyessä, jonka aikana virkamies saavuttaa eroamisiän. Työeläkejärjestelmää koskevan lainsäädännön muuttamiseksi annetussa hallituksen esityksessä (HE 16/2015) julkisten alojen eläkeläiksi

alinta vanhuuseläkeikää ehdotetaan nostettavaksi asteittain 63 vuodesta 65 vuoteen. Vastaavasti julkisten alojen eläkelain mukaisen eläkkeen karttumisen yläikärajaa ehdotetaan nostettavaksi asteittain 70 vuoden iän täyttämiseen asti siten, että eläkettä karttui vuonna 1957 ja sitä ennen syntyneillä 68 vuoden täyttämiseen asti, vuosina 1958—1961 syntyneillä 69 vuoden täyttämiseen ja 1962 ja sen jälkeen syntyneillä 70 vuoden täyttämiseen asti. Pykälän 1 ja 3 momentin nykyiset säännökset ehdotetaan yhdistettäväksi 1 momenttiin. Valtion virkamiehen eroamisikää ehdotetaan nostettavaksi asteittain vastaavasti kuin julkisten alojen eläkelaisissa ehdotetaan nostettavaksi eläkkeen karttumista asteittain 70 vuoden ikään.

Pykälän 4 momentin säännökset ehdotetaan siirrettäviksi pykälän 2 momentiksi siitä lailla 48/2013 kumotun 2 momentin tilalle.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2016.

Ennen lakien voimaantuloa erääntyneeseen kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain mukaiseen saatavaan sovellettaisiin ennen lain voimaantuloa voimassa olleita säännöksiä. Jos velan eräpäivä on määrätty ja eräpäivä on ollut ennen lain voimaantuloa, ei ehdotettu 56 a § tulisi sovellettavaksi. Jos taas kyse on velasta, jonka eräpäivää ei ole ennalta määrätty, velka eräännyy vaadittaessa. Jos tällaisen velan maksua ei ole vaadittu ennen lain voimaantuloa, ei 56 a § myöskään tulisi sovellettavaksi.

Tuomarin oikeuteen pysyä siinä virassa, jossa eroamisikä on korkeampi kuin 68 vuotta sovellettaisiin ennen lain voimaan tuloa voimassa olleita säännöksiä.

3 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Esityksessä ehdotetaan nostettavaksi valtion virkamiehen ja kunnallisen viranhaltijan eroamisikää asteittain nykyisestä 68 vuoden iästä 70 vuoden ikään vastaavasti kuin eduskunnan jo hyväksymässä työeläkelainsäädännön muuttamiseksi annetussa hallituksen esityksessä (HE 16/2015) ehdotetaan nostettavaksi työ sopimuslaissa säädettyä eroamisikää. Muutokset esitetään toteutettaviksi kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 34 §:n ja valtion virkamieslain 35 §:n muutoksilla.

Arvioitaessa eroamisikää koskevia muutoksia perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuuden vaatimuksen näkökulmasta, voidaan todeta, että eroamisikää koskevat säännökset ovat voimassa olevaa lainsäädäntöä. Tässä hallituksen esityksessä aiemmin säädettyä eroamisikää ehdotetaan nostettavaksi vastaavasti kuin jo eduskunnan hyväksymässä julkisten alojen eläkelaisissa ehdotetaan nostettavaksi ikää, johon asti eläkettä karttuu. Yhdenvertaisuuden näkökulmasta ihmisille ei aseteta uusia rajoituksia eikä yksilön oikeussuojaa kavenneta.

Edellä olevan perusteella hallitus katsoo, että lakiesitys voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 34 §:n 1 momentin 6 kohta, sellaisena kuin se on laissa 714/2004, sekä
lisätään 34 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 714/2006, uusi 2 momentti, 50 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 419/2015, uusi 2 momentti sekä lakiin uusi 56 a § seuraavasti:

34 §

Virkasuhteen päättyminen ilman irtisanomista

Virkasuhde päättyy ilman irtisanomista tai irtisanomisaikaa:

6) sen kalenterikuukauden päättyessä, jonka aikana viranhaltija täyttää eroamisiän, jollei viranhaltijan kanssa sovita virkasuhteen määräaikaisesta jatkamisesta.

Edellä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu eroamisikä on vuonna 1957 ja sitä ennen syntyneillä 68 vuotta, vuosina 1958—1961 syntyneillä 69 vuotta ja vuonna 1962 ja sen jälkeen syntyneillä 70 vuotta.

50 §

Muutoksenhaku

Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta viranomaisen päätökseen kunnallisen virkaehtosopimuslain 2 §:ssä tarkoitettussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallinto-riita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä.

56 a §

Viivästyskorko

Virkasuhteeseen perustuvan saatavan suorituksen viivästyessä sovelletaan, mitä korkolaissa (633/1982) säädetään viivästyskorosta.

Hallintolainkäyttöasiassa on korkolain 6 ja 7 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa maksettava viivästyskorkoa viimeistään siitä päivästä, jona velallisen katsotaan saaneen tiedon velan maksua koskevan valituksen tai hakemuksen vireilletulosta, tai jos vaatimus esitetään oikeudenkäynnin aikana, sen esittämisestä lukien.

Edellä 45 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa viivästyskorkoa on maksettava siitä lähtien kun 30 päivää on kulunut päivästä, jona viranhaltija esitti työnantajalle mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitetun selvityksen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa erääntyneeseen saatavaan sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki

kunnallisen virkaehtosopimuslain 26 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan kunnallisen virkaehtosopimuslain (669/1970) 26 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

valtion virkamieslain 35 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion virkamieslain (750/1994) 35 §, sellaisena kuin se on laeissa 682/2004, 1088/2007 ja 48/2013, seuraavasti:

35 §

Virkamiehen virkasuhde päättyy ilman irtisanomista tai muuta virkasuhteen päättymistä tarkoittavaa toimenpidettä sen kuukauden päättyessä, jonka aikana virkamies saavuttaa

eroamisikä. Eroamisikä on vuonna 1957 ja sitä ennen syntyneillä 68 vuotta, 1958—1961 syntyneillä 69 vuotta ja 1962 ja sen jälkeen syntyneillä 70 vuotta.

Kun virkamiehelle on virkasuhteen perusteella myönnetty täysi työkyvyttömyyseläke toistaiseksi, virkasuhde lakkaa ilman irtisanomista tai muuta virkasuhteen päättymistä tarkoittavaa toimenpidettä sen kalenterikuukauden päättyessä, jonka aikana virkamiehen oikeus sairausajan palkan saamiseen on päättynyt tai, jos työnantaja on saanut työkyvyttömyyseläkepäätöksestä tiedon myöhemmin, tiedoksisaantikuukauden päättyessä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tuomarin oikeuteen pysyä siinä virassa, jossa eroamisikä on korkeampi kuin 68 vuotta, sovelletaan 75 §:ssä säädettyä.

Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 2015

Pääministerin estyneenä ollessa, valtiovarainministeri

Alexander Stubb

Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen

*Liite
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 34 §:n 1 momentin 6 kohta, sellaisena kuin se on laissa 714/2004, sekä
lisätään 34 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 714/2006, uusi 2 momentti, 50 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 419/2015, uusi 2 momentti sekä lakiin uusi 56 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

34 §

Virkasuhteen päättyminen ilman irtisanomista

Virkasuhde päättyy ilman irtisanomista tai irtisanomisaikaa:

6) sen kalenterikuukauden päättyessä, jonka aikana viranhaltija täyttää 68 vuotta, jollei viranhaltijan kanssa sovita virkasuhteen määräaikaisesta jatkamisesta.

50 §

Muutoksenhaku

34 §

Virkasuhteen päättyminen ilman irtisanomista

Virkasuhde päättyy ilman irtisanomista tai irtisanomisaikaa:

6) sen kalenterikuukauden päättyessä, jonka aikana viranhaltija täyttää *eroamisiän*, jollei viranhaltijan kanssa sovita virkasuhteen määräaikaisesta jatkamisesta.

Edellä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu eroamisikä on vuonna 1957 ja sitä ennen syntyneillä 68 vuotta, vuosina 1958—1961 syntyneillä 69 vuotta ja vuonna 1962 ja sen jälkeen syntyneillä 70 vuotta.

50 §

Muutoksenhaku

Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta viranomaisen päätökseen kunnallisen virkaehtosopimuksen 2 §:ssä tarkoitetussa

Voimassa oleva laki

Ehdotus

asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä.

56 a §

Viivästyskorko

Virkasuhteeseen perustuvan saatavan suorituksen viivästyessä sovelletaan, mitä korkolaissa (633/1982) säädetään viivästyskorosta.

Hallintolainkäyttöasiassa on korkolain 6 ja 7 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa maksettava viivästyskorkoa viimeistään siitä päivästä, jona velallisen katsotaan saaneen tiedon velan maksua koskevan valituksen tai hakemuksen vireilletulosta, tai jos vaatimus esitetään oikeudenkäynnin aikana, sen esittämisestä lukien.

Edellä 45 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa viivästyskorkoa on maksettava siitä lähtien kun 30 päivää on kulunut päivästä, jona viranhaltija esitti työnantajalle mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitetun selvityksen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa erääntyneeseen saatavaan sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

3.

Laki

valtion virkamieslain 35 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion virkamieslain (750/1994) 35 §, sellaisena kuin se on laeissa 682/2004, 1088/2007 ja 48/2013, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

35 §
Virkamiesten yleinen eroamisikä on 68 vuotta.

Virkamiehen virkasuhde päättyy ilman irtisanomista tai muuta virkasuhteen päättymistä tarkoittavaa toimenpidettä sen kuukauden päätyessä, jonka aikana virkamies saavuttaa eroamisiän.

Kun virkamiehelle on virkasuhteen perusteella myönnetty täysi työkyvyttömyyseläke toistaiseksi, virkasuhde lakkaa ilman irtisanomista tai muuta virkasuhteen päättymistä tarkoittavaa toimenpidettä sen kalenterikuukauden päätyessä, jonka aikana virkamiehen oikeus sairausajan palkan saamiseen on päätynyt tai, jos työnantaja on saanut työkyvyttömyyseläkepäätöksestä tiedon myöhemmin, tiedoksisaantikuukauden päätyessä.

35 §

Virkamiehen virkasuhde päättyy ilman irtisanomista tai muuta virkasuhteen päättymistä tarkoittavaa toimenpidettä sen kuukauden päätyessä, jonka aikana virkamies saavuttaa eroamisiän. *Eroamisikä on vuonna 1957 ja sitä ennen syntyneillä 68 vuotta, 1958—1961 syntyneillä 69 vuotta ja 1962 ja sen jälkeen syntyneillä 70 vuotta.*

Kun virkamiehelle on virkasuhteen perusteella myönnetty täysi työkyvyttömyyseläke toistaiseksi, virkasuhde lakkaa ilman irtisanomista tai muuta virkasuhteen päättymistä tarkoittavaa toimenpidettä sen kalenterikuukauden päätyessä, jonka aikana virkamiehen oikeus sairausajan palkan saamiseen on päätynyt tai, jos työnantaja on saanut työkyvyttömyyseläkepäätöksestä tiedon myöhemmin, tiedoksisaantikuukauden päätyessä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tuomarin oikeuteen pysyä siinä virassa, jossa eroamisikä on korkeampi kuin 68 vuotta, sovelletaan 75 §:ssä säädettyä.